

УДК 657

Ромашко Ольга Миколаївна

*кандидат економічних наук., доцент,
доцент кафедри обліку та оподаткування
Державний торговельно-економічний університет*

Ромашко Ольга Николаевна

*кандидат экономических наук, доцент,
доцент кафедры учета и налогообложения
Государственный торгово-экономический университет*

Romashko Olha

*PhD in Economics, Associate Professor
University of Trade and Economics*

**СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ: ОБЛІК ТА АУДИТ В
УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ**

**СОЦИАЛЬНАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ БИЗНЕСА: УЧЕТ И АУДИТ
В УСЛОВИЯХ ПОСТОЯННОГО РАЗВИТИЯ**

**CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY: ACCOUNTING AND
AUDIT IN CONDITIONS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT**

Анотація. З кожним роком вимоги до підприємств щодо ведення соціально відповідальної діяльності зростають, не лише з боку державних органів, а й з боку самих споживачів. Соціально відповідальна діяльність набуває рис загальносвітової концепції, у межах якої визначаються ключові ідеї та новий формат ведення підприємницької діяльності. Більше того, лише в рамках соціальної спрямованості підприємства отримують можливість забезпечити свій сталий розвиток. При цьому для ефективного впровадження соціальної відповідальності у практику

ведення бізнесу, керівникам необхідно володіти повною та своєчасною інформацією щодо вжиті соціальні заходи та вплив від їх впровадження не лише на діяльність самого підприємства, а й на суспільство загалом. Це можливо за рахунок ведення обліку та аудиту соціальної відповідальності, що зумовлює актуальність наукового дослідження.

У науковій статті розглянуто сутність соціальної відповідальності бізнесу, а також сучасні тенденції у сфері її поширення. Окреслено сутність та роль соціального обліку в досягненні високої ефективності соціально відповідальної діяльності. Схематично відображено складові соціального обліку із подальшим розкриттям кожної із них. Досліджено нормативно-правову базу, якою керуються суб'єкти соціального обліку. Визначено робочі рахунки для ведення обліку соціальної відповідальності в розрізі соціальної та екологічної діяльності. Встановлено порядок обліку операцій, які неможливо оцінити у вартісному вираженні.

Наведено роль аудиту соціальної відповідальності у виявленні потенційних загроз сприятливого соціального клімату. Визначено суб'єктів та об'єкт аудиту соціальної відповідальності. Окреслено джерела інформації для проведення аудиту та ключові його завдання. Проаналізовано порядок оформлення робочих документів аудитора. Узагальнено основні проблеми, з якими стикається аудит соціальної відповідальності в Україні, визначено напрямки підвищення його ефективності.

Ключові слова: соціальний облік, сталий розвиток, аудит соціальної відповідальності, робочі рахунки, стандарти.

Анотація. С каждым годом требования к предприятиям по ведению социально ответственной деятельности возрастают не только со стороны государственных органов, но и со стороны самих потребителей. Социально ответственная деятельность приобретает

черты общемировой концепции, в рамках которой определяются ключевые идеи и новый формат ведения предпринимательской деятельности. Более того, только в рамках социальной направленности предприятия получают возможность обеспечить свое устойчивое развитие. При этом для эффективного внедрения социальной ответственности в практику ведения бизнеса руководителям необходимо обладать полной и своевременной информацией о принятых социальных мерах и влиянии их внедрения не только на деятельность самого предприятия, но и на общество в целом. Это возможно за счет ведения учета и аудита социальной ответственности, что формирует актуальность научного исследования.

В научной статье рассмотрены сущность социальной ответственности бизнеса, а также современные тенденции в сфере ее распространения. Обозначена сущность и роль социального учета в достижении высокой эффективности социально ответственной деятельности. Схематически отражены составляющие социального учета с последующим раскрытием каждой из них. Исследована нормативно-правовая база, которой руководствуются субъекты социального учета. Определены рабочие счета по ведению учета социальной ответственности в разрезе социальной и экологической деятельности. Установлен порядок учета операций, которые невозможно оценить в количественном выражении.

Приведена роль аудита социальной ответственности в выявлении потенциальных угроз благоприятного социального климата. Определены субъекты и объекты аудита социальной ответственности. Обозначен источник информации для проведения аудита и ключевые его задачи. Проанализирован порядок оформления рабочих документов аудитора. Обобщены проблемы, с которыми сталкивается аудит социальной

ответственности в Украине, а также определены направления повышения его эффективности.

Ключевые слова: *социальный учет, устойчивое развитие, аудит социальной ответственности, рабочие счета, стандарты.*

Summary. *Every year the requirements for enterprises to conduct socially responsible activities are growing, not only on the part of government agencies, but also on the part of consumers themselves. Socially responsible activity acquires the features of a global concept, within which key ideas and a new format of doing business are defined. Moreover, only within the social orientation of enterprises are able to ensure their sustainable development. In this case, for the effective implementation of social responsibility in the practice of doing business, managers need to have complete and timely information about the social measures taken and the impact of their implementation not only on the activities of the enterprise but also on society as a whole. This is possible through the accounting and audit of social responsibility, which determines the relevance of research.*

The scientific article considers the essence of corporate social responsibility, as well as current trends in its field. The essence and role of social accounting in achieving high efficiency of socially responsible activities are outlined. The components of social accounting with the subsequent disclosure of each of them are schematically reflected. The normative-legal base, which is guided by the subjects of social accounting, is studied. Working accounts for keeping records of social responsibility in terms of social and environmental activities have been identified. The order of accounting of operations which cannot be estimated in cost expression is established.

The role of social responsibility audit in identifying potential threats to a favorable social climate is presented. The subjects and object of the social responsibility audit have been identified. The sources of information for the

audit and its key tasks are outlined. The order of registration of working documents of the auditor is analyzed. The basis of the problem faced by the audit of social responsibility in Ukraine is generalized, the directions of increase of its efficiency are defined.

Key words: *social accounting, sustainable development, social responsibility audit, working accounts, standards.*

Постановка проблеми. Забезпечення високої конкурентоспроможності суб'єктів господарювання, як на національному, так і на міжнародному рівні, все більше здійснюється під впливом не економічних чинників. Так, вивчення досвіду функціонування підприємств у сучасних умовах, все більше вказує на те, що досягнення високого рівня продуктивності та прибутковості формується під впливом використання ними у своїй діяльності системи ефективного соціального забезпечення працівників, запровадження механізмів контролю якості товарів та послуг, впровадження у виробництво екологічних та енергозберігаючих технологій, тощо. Все це втілюється у категорії соціальної відповідальності (СВ) бізнесу, яка останніми роками набуває все більшого поширення і якою визначаються сучасні формати ведення підприємницької діяльності.

Постійне поширення практики соціальної відповідальності у глобалізованому суспільстві, поруч із інтеграцією універсальних принципів щодо прав людини, зокрема трудових, та стандартів щодо захисту довкілля, з кожним роком сприятиме залученню до кола суб'єктів соціальної відповідальності нових учасників. Для впровадження можливостей, які забезпечує соціальна відповідальність, обов'язковою умовою є розробка прозорих глобальних схем, які забезпечуватимуть можливість відкрито розміщувати отримані здобутки у цій сфері, а також визначати проблеми у різних рівнях соціальної відповідальності.

Практичними механізмами забезпечення прозорості та ефективності стають облік та аудит соціальної відповідальності, що зумовлює актуальність наукового дослідження.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідження соціальної відповідальності бізнесу, враховуючи темпи її поширення у практику ведення діяльності, з кожним роком стає фокусом дослідження все більшої кількості науковців. Зокрема, вагомий вклад у розкриття проблематики соціальної відповідальності здійснений Руденко О., Кондратюком О., Горєвою А. [1], Пушкар М., Голінач Л. [2], Кузьмін О., Станасюк Н., Уголькова О. [3]. Будько О. [4], Камінська І., Хома С., Чучук Ю. [5] розглядали облік соціальної відповідальності як інформаційну основу управління сталим розвитком підприємства, а Герасименко О. досліджував соціальний облік та не фінансову звітність як інструменти реалізації соціальної відповідальності [6]. В свою чергу Король С. та Курбет М. досліджували особливості обліку соціальної відповідальності на підприємствах України [7]. Король С., Ромашко О. проводили дослідження не тему корпоративної соціальної відповідальності у межах стратегій трансферного ціноутворення [8].

Гнатишин Л., Костирко І., Прокопишин О., Малецька О. у своєму дослідженні розкривали специфіка ведення аудиту соціальної відповідальності [9]. Проте, не применшуючи вклад зазначених авторів, вважаємо, що питання відображення соціальної відповідальності бізнесу в обліку та проведення на його основі аудиту досліджено недостатньо і потребує подальшої систематизації.

Постановка завдання. З урахуванням вищенаведеного, метою нашого наукового дослідження виступає розкриття особливостей ведення обліку та аудиту соціальної відповідальності в умовах забезпечення сталого розвитку підприємств.

Виклад основного матеріалу дослідження. Впродовж останнього десятиліття, дублюючи міжнародну практику, в Україні почала активно розвиватись концепція соціальної відповідальності бізнесу, згідно з якою вирішення соціальних питань є обов'язком не лише держави, а й суб'єктів господарювання. У результаті активного поширення даної концепції, у суспільстві було сформовано уявлення про те, що соціальна відповідальність є об'єднуючою ланкою між представниками бізнесу та суспільством і виконує функцію регулювання практики ведення діяльності згідно з очікуваннями та викликами суспільства.

З позиції держави, основою соціальної відповідальності бізнесу є його належна поведінка у питаннях сплати податків, що є передумовою створення умов для сталого розвитку [8, с. 6].

Обов'язковість соціальної відповідальності для бізнесу зумовлюється і сучасними тенденціями щодо розвитку свідомості споживачів товарів та послуг. Так, споживачі все більше усвідомлюють проблему зміни клімату, нерівномірність доходів населення, диспропорції у сфері охорони здоров'я, наявності несправедливих умов праці та гендерної нерівності. Підтвердженням описаної тенденції є дослідження проведене Harvard business school, згідно з яким 70% опитаних респондентів вважають, що для суб'єктів господарювання є «важливо» або «вкрай важливо» зробити світ кращим. Для порівняння, лише 30% стверджує, що ключовою метою діяльності підприємств є забезпечення найвищої прибутковості для акціонерів [10].

У перспективі ж інститут соціальної відповідальності виступає складовою механізмом забезпечення якості та ефективності державного управління. При цьому, окрема роль у цьому механізмі відводиться представникам великого бізнесу, так як його соціально відповідальна діяльність є джерелом наповнення бюджету та сталого розвитку суспільства.

У той же час, вплив державного управління на соціальну відповідальність бізнесу обмежується лише окремими питаннями, так як кожен суб'єкт господарювання самостійно визначає свої соціальні пріоритети та здійснюється стратегічне управління відповідно до них.

Інформацію, щодо результатів впровадження соціальної відповідальності у практику діяльності підприємств, отримуємо в результаті систематизованого відображення всіх дій, пов'язаних із нею у бухгалтерському обліку. У зв'язку із динамічністю розвитку концепції соціальної відповідальності для забезпечення сталого розвитку підприємств утворюється специфічний вид бухгалтерського обліку – соціальний. На побудову системи соціального бухгалтерського обліку, в першу чергу, впливає особливість виробничого процесу та його взаємозв'язок із навколишнім середовищем.

Розуміння сутності соціального обліку, отримуємо із визначення, наведеного Левицькою С., згідно з яким соціальним обліком вважається відображення подій у господарській діяльності підприємства у межах економічних та організаційних заходів щодо використання, збереження та розвитку трудових ресурсів підприємства з урахуванням екологічного та економічного забезпечення їх впровадження [11].

Будько О., розглядаючи облік соціальної відповідальності ідентифікує його як процес утворення систематизованих, корисних даних, з ціллю подальшого складання звітності, на основі якої відбувається характеристика діяльності підприємства, націленої на вирішення соціальних та екологічних проблем [4, с. 35].

Побудова системи соціального обліку передбачає визначення наступних складових (рис. 1):

Рис. 1. Складові системи соціального обліку

Джерело: розроблено автором на основі [4]

Визначення мети соціального обліку передбачає нормативне регламентування цілей його здійснення, а саме: збереження цінностей, встановлення результатів соціально-відповідальної діяльності підприємства та задоволення запитів зацікавлених сторін шляхом надання їм систематизованої інформації щодо такої діяльності.

На основі сформованої мети визначаються завдання соціального обліку. Ключовими із них є:

1. Проведення суцільного, безперервного нагляду за економічними, екологічними та соціальними процесами у діяльності підприємства.
2. Формування передумов для надання доступу до достовірної та своєчасної інформації щодо результатів ведення бізнесом соціально відповідальної діяльності.
3. Створення інформаційної бази для планування, підтримки, стимулювання та організації діяльності підприємства у рамках впровадження соціальної відповідальності.

Суб'єктами соціального обліку виступають власне самі суб'єкти господарювання, які забезпечуються соціально відповідальну діяльність.

Предметом обліку СВ є факти господарської діяльності, на основі яких характеризується стан та використання наявних ресурсів підприємства, формування інформації фінансового характеру для зовнішніх та внутрішніх користувачів. Предмет обліку стосується повністю всієї господарської діяльності підприємства, яку можна віднести до соціально відповідальної.

Більшість дослідників до об'єктів соціального обліку включають витрати, які виникають в процесі виконання поставлених завдань щодо ведення соціально відповідальної діяльності. До таких витрат відносять: кошти, спрямовані на фінансування законодавчо визначеного соціального пакету, витрати на розвиток персоналу, охорону праці, формування мотиваційного фонду, утримування об'єктів соціальної сфери, які перебувають у власності суб'єкта господарювання, забезпечення якості товарів та послуг поруч із розвитком системи гарантійного та після продажного обслуговування, екологічні витрати, зокрема на охорону навколишнього середовища, відповідні екологічні платежі, благодійна та спонсорська допомога, участь у регіональних програмах розвитку, тощо [1, с. 3]. Вартісне вираження витрат, понесених в результаті виконання описаних соціальних ініціатив, а також оцінити їх результативність можна лише на основі ґрунтовної інформації. Саме тому, система соціального обліку повинна містити інформацію про вартісну оцінку втрачених на соціальні напрямки ресурсів, а також отримані доходи чи інші вигоди від них. Значення даної інформації підвищується на тлі необхідності формування соціальної звітності.

В Україні, на поточний момент, відсутня єдина нормативно-правова база регулювання соціального обліку та звітності, тому вітчизняні підприємства при його веденні переважно керуються міжнародними стандартами бухгалтерського обліку та фінансової звітності, а також власним досвідом. При цьому, найбільш поширеними стандартами

соціального обліку та звітності є GRI та AA1000 «Account Ability» [6, с. 41].

Стандарт Global Reporting Initiative (GRI) містить в собі кількісні показники результативності компанії за такими напрямками як економіка, екологія, соціальна політика, і є одним із найбільш поширених серед компаній, які впроваджують у свою діяльність принципи СВ. Гнучкість GRI забезпечує можливість використання індикаторів ставлення до суспільства та навколишнього середовища, не змінюючи звичайної практики ведення фінансової звітності та стратегічного планування [7, с. 150].

Стандарт AA1000 «Account Ability» виступає доповненням до стандарту GRI, так як визначає процедуру підготовки та перевірки соціального звіту, формує індикатори для його оцінки. Найважливіша ідея зазначеного стандарту – посилення підзвітності бізнесу суспільству завдяки максимальному залученню стейкхолдерів, урахуванню їхньої думки під час аналізу діяльності компанії [7, с. 151]. Стандарт має універсальний характер, проте здебільшого застосовується компаніями, діяльність яких справляє значний вплив на суспільство внаслідок особливостей технологічних процесів.

Обидва стандарти містять ефективні інструменти, щодо ведення соціального обліку та формування звітності в умовах сталого розвитку, а також є основою для планування, виконання, оцінки, інформування та перевірки якості взаємозв'язків між зацікавленими сторонами. Остаточне рішення щодо того, яким стандартом керуватись у своїй діяльності приймає сам суб'єкт господарювання відповідно до специфіки ведення бізнесу.

Робочими рахунками для ведення обліку соціально відповідальної діяльності підприємства є наступні (табл. 1):

Робочі рахунки для ведення обліку соціально відповідальної діяльності

Код рахунку	Назва рахунку	Аналітичний рахунок для обліку соціальної діяльності	Аналітичний рахунок для обліку екологічної діяльності
23	Виробництво	232	233
39	Витрати майбутніх періодів	392	393
441	Прибуток нерозподілений	4412	4413
901	Собівартість реалізованої готової продукції	9012	9013
92	Адміністративні витрати	922	923
93	Витрати на збут	932	933
701	Дохід від реалізації готової продукції	7012	7013
791	Результат операційної діяльності	7912	7913
	Результат фінансових операцій	7922	7923
	Результат іншої діяльності	7932	7933

Джерело: розроблено автором на основі [4]

На основі даних із табл. 1 можемо сформулювати висновки, що аналітичні можливості діючого в Україні Плану рахунків дозволяють повною мірою відобразити соціально відповідальну діяльність підприємства. При цьому, при формуванні робочих планів рахунків необхідно керуватися принципом перевищення отриманої вигоди над витратами на ведення такого обліку. Події господарської діяльності, які неможливо виразити вартісно (напр. використання природних ресурсів, забруднення середовища) необхідно облікувати на позабалансових рахунках або шляхом здійснення відокремлених записів. Важливим аспектом соціального обліку, є вираження соціальної спрямованості робочого плану рахунків через наказ про облікову політику підприємства.

Поруч із необхідністю обліку соціально відповідальної діяльності бізнесу неухильно крокує потреба виявляти потенційні загрози сприятливого соціального клімату, а також необхідність виявлення

прихованих резервів розвитку людського капіталу. Одним із інструментів, який слугує для цих цілей є аудит. Суб'єктами проведення аудиту виступають внутрішні аудитори, якщо в штаті підприємства є відповідна посада або зовнішні аудитори представлені незалежними аудиторськими компаніями. Об'єктом аудиту соціальної відповідальності бізнесу виступають корпоративні активи, зобов'язання та витрати, які пов'язані із впливом операційної діяльності підприємства на суспільство, довкіллям, рівень безпеки виробничого процесу, дотримання державних стандартів та соціальних гарантій.

Для цілей проведення аудиторської перевірки СВ використовуються наступні інформаційні джерела: записи бухгалтерських реєстрів аналітичного та синтетичного обліку, статистична, податкова, фінансова звітність, первинні документи та ін., на основі яких аудитор формує висновок щодо прояву негативних явищ у сфері СВ бізнесу.

В ході проведення аудиторської перевірки, аудитор ставить перед собою наступні завдання [9, с. 181]:

- ідентифікувати якісне сприйняття керівництва персоналом, ступінь його лояльності;
- визначення ступеня володіння працівниками інформацією про поточні та перспективні результати діяльності підприємства;
- оцінювання якості соціально-побутових умов на робочих місцях;
- виявлення факторів впливу на плинність кадрів, якщо така відстежується.

Зазначений перелік завдань не є вичерпним і може бути розширеним з урахуванням специфіки діяльності підприємства.

Весь процес проведення аудиторської перевірки СВ оформляється у вигляді робочих документів аудитора. Вимога до їх оформлення визначення міжнародним стандартом аудиту №230 «Документація». До робочих матеріалів відносяться всі документи, які готує аудитор в ході

проведення перевірки або ті документи, які попередньо підготовлені для нього чи одержані для ознайомлення в процесі роботи. При цьому, всі робочі документи зберігаються в аудитора до моменту закінчення перевірки. Важливість оформлення робочої документації зумовлена формуванням на її основі доказів, для підтвердження сформованого аудиторського висновку [9, с. 182].

У той же час, узагальнення результатів аудиту соціальної відповідальності в Україні стикається із рядом проблем. Це спричинено недостатньо розробленим вітчизняним системним підходом не лише до аудиту СВ, а й до його бухгалтерського обліку загалом. Так, вивчаючи міжнародний досвід можемо побачити, що окремим об'єктом аудиту СВ виступає не фінансова звітність, яка складається в результаті здійснення соціального обліку. В Україні, в свою чергу, відстежується низький рівень якості та інформаційної змістовності соціальної звітності, що є наслідком неповного впровадження міжнародних стандартів у вітчизняну практику. У зв'язку із цим, очікується, що подальше впровадження міжнародних стандартів обліку та аудиту соціальної відповідальності повинно спричинити позитивний вплив на планування, формування стратегії соціально відповідальної діяльності бізнесу та формування не фінансової звітності.

Головною ціллю аудиту СВ виступає виявлення прогалин та формування рекомендацій по підвищенню соціальних та екологічних досягнень бізнесу. Нефінансова звітність в цьому відіграє одну із базових ролей, так як повинна вміщувати інформацію про управління персоналом, охорону праці, техніку безпеки, систему управління ризиками підприємства, заходи по охороні навколишнього середовища, взаємодію із зацікавленими сторонами та ін. Допоки в Україні така інформативна звітність відсутня, аудит соціальної відповідальності носитиме лише

загальний характер і не зможе врахувати всі аспекти соціально спрямованої діяльності підприємства.

Висновки з проведеного дослідження. Підсумовуючи проведене дослідження, можемо сформулювати висновки, що збільшення вимог суспільства щодо діяльності суб'єктів господарювання втілюється у поширення принципів соціальної відповідальності у практику ведення бізнесу, що у перспективі є основою сталого розвитку бізнесу. У таких умовах, надзвичайно важливим є відстеження ефекту від вжитих заходів соціального спрямування порівняно із витратами на їх фінансування. Таку інформацію отримуємо в результаті ведення бухгалтерського обліку соціальної відповідальності який отримує назву соціальний облік.

На поточний момент в Україні соціальний облік здійснюється із використанням діючого Плану рахунків, шляхом відображення операцій по субрахунках наступних рахунків: 23, 39, 44, 90, 92, 93, 70, 79. Окрім того, в умовах відсутності єдиної нормативно-правової бази регулювання соціального обліку, вітчизняні підприємства при організації соціального обліку керуються міжнародними стандартами GRI та AA1000 «Account Ability».

Для виявлення загроз формування сприятливого соціального клімату на систематичній основі необхідно проводити аудит соціальної відповідальності. Суб'єктами аудиту виступають самі працівники підприємства або спеціалісти, залучені з аудиторських компаній. При цьому джерелами інформації для проведення аудиту є дані соціального обліку у вигляді записів бухгалтерських реєстрів аналітичного та синтетичного обліку, а також всі види звітності, які містять інформацію про соціально відповідальну діяльність підприємства. Окрім активів, зобов'язань та витрат підприємства, які пов'язані із впливом операційної діяльності підприємства на суспільство, довкіллям, рівень безпеки виробничого процесу, дотримання державних стандартів та соціальних

гарантій об'єктом аудиту повинна також виступати не фінансова звітність. Проте в Україні на даний момент єдиний підхід до її формування відсутній, що негативно впливає на якість та можливості аудиту СВ. Подальші перспективи розвитку бухгалтерського обліку та аудиту соціальної відповідальності в Україні можливо забезпечити лише шляхом врахування міжнародного досвіду та формування на його основі нормативно-правової бази їх здійснення.

Література

1. Руденко О., Кондратюк О., Горєва А. Соціальна відповідальність бізнесу: сутність, обліковий аспект та не фінансова звітність // Ефективна економіка. 2020. №11. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/11_2020/104.pdf (дата звернення 22.06.2022).
2. Пушкар М., Голінач Л. Соціальна відповідальність бізнесу: теорія і практика : монографія. Тернопіль : Карт-бланш, 2018. 215 с.
3. Кузьмін О., Станасюк Н., Уголькова О. Соціальна відповідальність бізнесу: поняття, типологія та чинники формування // Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку. 2021. №2 (6). С. 56–63.
4. Будько О. Облік соціальної відповідальності діяльності як інформаційна основа управління сталим розвитком підприємства // Економічна наука. 2016. №20. С. 33–38.
5. Камінська І., Хома С., Чучук Ю. Соціальний облік як інформаційна база реалізації концепції соціальної відповідальності бізнесу // Галицький економічний вісник. 2019. №5 (60). С. 121–128.
6. Герасименко О. Соціальний облік та не фінансова звітність як інструменти реалізації соціальної відповідальності // Вісник

- Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. 2012. №137. С. 39–43.
7. Король С. Курбет М. Облік соціальної відповідальності підприємств України // Scientific collection «Interconf». 2020. №1(34). С. 148–452.
  8. Король С., Ромашко О. Корпоративна соціальна відповідальність у стратегіях трансферного ціноутворення // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2022. №3. С. 4–18.
  9. Гнатишин Л., Костирко І., Прокопишин О., Малецька О. Аудит соціальної відповідальності бізнесу // Соціальні аспекти аграрної політики. 2020. doi: <https://doi.org/110.31734/economics2020.27.178> (дата звернення 24.06.2022).
  10. Stobierski T. 15 eye-opening corporate social responsibility statistics // Harvard business school online. 2021. URL: <https://online.hbs.edu/blog/post/corporate-social-responsibility-statistics> (дата звернення 24.06.2022).
  11. Левицька С.О. Соціальний облік: методичний підхід та організаційне забезпечення // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». 2014. №797. С. 255–262. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPM_2014_797_36 (дата звернення 24.06.2022).

References

1. Rudenko, O., Kondratjuk, O., Ghorjeva, A. (2020). Socialjna vidpovidaljnistj biznesu: sutnistj, oblikovyj aspekt ta ne finansova zvitnistj. *Efektyvna ekonomika*, 11, available at: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2020/104.pdf (Accessed 22 June 2022).
2. Pushkar, M., Gholinach, L. (2018). *Socialjna vidpovidaljnistj biznesu: teorija i praktyka : monoghrafija*. Kart-blansh: Ternopilj, 215 p.

3. Kuzjmin, O., Stanasjuk, N., Ugholjkova, O. (2021). Socialjna vidpovidaljnistj biznesu: ponjattja, typologhija ta chynnyky formuvannja. Menedzhment ta pidpryjemnyctvo v Ukraini: etapy stanovlennja ta problemy rozvytku, 2(6), pp. 56–63.
4. Budjko, O. (2016). Oblik socialjnoji vidpovidaljnosti dijalnosti jak informacijna osnova upravlinnja stalym rozvytkom pidpryjemstva. Ekonomichna nauka, 20, pp. 33–38.
5. Kaminsjka, I., Khoma, S., Chuchuk, Ju. (2019). Socialjnyj oblik jak informacijna baza realizaciji koncepciji socialjnoji vidpovidaljnosti biznesu // Ghalyckyj ekonomichnyj visnyk, 5(60), pp. 121–128.
6. Gherasymenko, O. (2012). Socialjnyj oblik ta ne finansova zvitnistj jak instrumenty realizaciji socialjnoji vidpovidaljnosti. Visnyk Kyjivsjkogho nacionalnogho universytetu im. Tarasa Shevchenko, 137, pp. 39–43.
7. Korolj, S. (2020). Kurbet M. Oblik socialjnoji vidpovidaljnosti pidpryjemstv Ukrainy. Scientific collection "Interconf", 1(34), pp. 148–452.
8. Korolj, S., Romashko, O. (2022). Korporatyvna socialjna vidpovidaljnistj u strateghijakh transfernogho cinoutvorennja. Zovnishnja torghivlja: ekonomika, finansy, pravo, 3, pp. 4–18.
9. Ghnatyshyn, L., Kostyrko, I., Prokopyshyn, O., Malecjka, O. (2020). Audyt socialjnoji vidpovidaljnosti biznesu // Socialjni aspekty aghrarnoji polityky, doi: <https://doi.org/110.31734/economics2020.27.178> (Accessed 24 June 2022).
10. Stobierski, T. (2021). 15 eye-opening corporate social responsibility statistics. Harvard business school online, available at: <https://online.hbs.edu/blog/post/corporate-social-responsibility-statistics> (Accessed 24 June 2022).
11. Levycjka, S.O. (2014). Socialjnyj oblik: metodychnyj pidkhid ta orghanizacijne zabezpechennja. Visnyk Nacionalnogho universytetu

«Lviv'sjka politekhnik», 797, pp. 255–262, available at:
http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPM_2014_797_36 (Accessed 24 June 2022).